

Om tidningen är obeställbar
eller om adressaten begärt
elitersändning på grund av
defenitiv avflyttning, vill vi
ha tillbaka tidningen med upp-
gift om den nya adressen.

Till: POLARHUNDEN

Folkets husgatan 7
810 70 ÄLVKARLEBY

MASSKORSBAND TILL.....

Ett riktigt fjälltält skall fungera oberoende av väder och vind!

Keron
Ett mycket avancerat fjäll-
och expeditions-tält för året-
runtrörelse. Har används med stor-
framgång under de mest extre-
ma förhållanden. 3 och 4 per-
soners utrörande.

Vikt för 3-mans ca 4,5 kg.
4-mans ca 5 kg.
Pris för 3-mans 1.870,-
4-mans 1.980,-

Stalon
Allroundtält som passar i
de flesta situationer. Rymmer
2, i nödfall 3 personer. Lätt,
rymligt och mycket enkelt att
hantera.

Vikt ca 3,7 kg. Pris 1.680,-

Nammatj
Ett riktigt höghjälstält för
2 personer. Perfekt vid klätter-
tur och andra tillfällen där
varje gram är viktigt. P.g.a den
låga vikten, ca 2,8 kg, också
lämpigt som erinmarstält.

Pris 1.590,-

Skicka mig nya broschyren om Hilleberg-tält!

Namn _____

Adress _____

Postnr/Ort _____

Kupongen sänds i frankerat kuvert till Hilleberg AB,
840 43 Hackås.

H. EMISSIONS TÄNKARNSERVICE AB, SÄNDViken

Bo Hilleberg
Tel. 063-704 95

POLARHUNDEN

årgång 12 3 1983

POLARHUNDEN

POLARHUNDEN är en meddelning för Svenska Polarhundklubben. Tidningen skall i första hand vara en informationssändare och rapportering om konkurrens och gesällförlämningsmöjligheter och tävlingar i klubben.

Tidningen skall också ge en information om de polara sportshundarnas vaner och hand och frihetsfrågor i allmänhet.

Tidningen utkommer med 5 nummer per år, sista numret just före hundens årsdag.

Tidningen distribueras till ca 900 medlemmar i Sverige och utomlands, samt till djurbutiker och andra institutioner med hundinteresse.

SÄTTA PÅ POLARHUNDEN

POLARHUNDEN, c/o Björn Lillberg, Folketidsupplagan 7, 011 20 Åkbergs Lej, 1626772859. + ej särskilt.

Bedräktnamn och redaktörer:

Ansvarig Redaktör: Stig Jähnleider, Ingjus.
Redaktör: Hilde Carlsson Starliem
tel: 0667/70336

Övre Norrlands: Anders Andersson Tjärnängsgatan 8, 970 20
Gäddede, tel: 0770/331 56.

Norra Sverige: Distriktssekreterare Ulf Ryd.
Anmälare: Mats Jansson Box 1002 740 21 Gävle
tel: 018/39 15 29

Illustratörer: Lars Hult, Orsa.

Fraktkost till fraktkassan: Tryckservice AB Sandviken.

Annonser i **POLARHUNDEN**

1/2 sida 1/2 sida 1/4 sida.
Testningskr. 500 kr. 300 kr. 200 kr.
Deltagethär sitt sida 400 kr. 300 kr. 200 kr.
20% rabatt däremot på test på varandra deltagande annonser.

Hednosen erbjuds till reklamannonser. Begränsat längder
skall skrivas till direkt till redaktionen. Detalj-
annonser skickas till:

Annonschef Mats Jansson Box 1002 740 21 Gävle, tel:
018/ 39 15 29.

Material till Polarhunden
Sändes till Hilde Carlsson Box 19 Starliem

Redaktionen motlägger tekniskt material om polarhundar, tri-
lifftills och berättelser och resultat från aktiviteter som
man kan vanta sig intressera i **POLARHUNDEN**.

Vi förbehåller oss rätten att acceptera bland materialet endast
detta och förbundra insända artiklar.

Hälder motläggas faktum, det skall vara skarpa och kon-
struktiva tilldelar i svart-vitt, max 10 bokstavslängd. De materi-
alet skickas i relativt långt delfin.

HANDELSDRIFT FÖR ÅR 4 DE 25 SEPTEMBER

ÖSLAYSRILD: FRÄNLÄNSHUNDEN JÄPPE
FOTO: HILLE C

POLARHUNDKLUBBEN

VÄLJARE TILL POLARHUNDKLUBBEN är den enda officiella tidskriften
för de polara sportshundar som konkurrerar. Måndag, torsdagar, fredagar
hund-, Siberian Husky och Samojed.

Klubben är medlem i Svenska Kennelklubben som överklubb.
Svenska Polarhundklubben:s målsättning är att arbeta för att
bevara de polara spesiarternas obrutna och ofta slags förtrollande
genet för en livskraftig och god stam av polarhundar i
Sverige.

Klubben arrangerar draghundstävlingar av varierande art,
klassificeringar, kurser och andra aktiviteter där polarhundarna
säker kommer till sin rätt.

Klubben arrangerar också officiella utställningar med certi-
ficationer.

Vi har idag cirka 1000 medlemmar fördelade över hela landet,
med en relativt stark utveckling mot norr.
Klubben är indelad i 6 distrikt, Övre Norra, Nedre Norra,
Gävle-Dala, Härlanda, Södra distriket och Västra
distriket. Se vidare under styrelsefunktionärer.

Svenska Polarhundklubben styrelsefunktionärer

Ordför: Stig Jähnleider
Högtalar
199 30 INGJUS.

Secreterare: Björn Lillberg
Folketidsupplagan 7
011 20 Åkbergs Lej
026/ 728 59.

Förvar: Bertil Edvardsson
Verksamhetsupplagan 4
276 80 Hedemora
0225/ 806 28.

Kontaktdatum till distrikten:
Övre Norra: Jan-Erik Blomqvist, tel: 0692/203 18
Nedre Norra: Louise Johansson, tel: 0620/132 00
Gävle-Dala: Kristina Strand, tel: 0241/224 49
Härlanda: Hilde Carlsson, tel: 0225/520 07
Södra: Olle Green, tel: 0633/12663
Västra: Britt-Birthe Carlsson, tel: 031/312219

S.P.K. Ett nytt klubbhus - Sveriges enda officiell

klubbhus sätts i salu till Krossvi
Svarttorp
380 65 Degerhamn
Tel: 0485/6601 33

Götalandshund: Eriz Sandin
Brogeligen 3
294 00 Orsa

Samejd: Tel: 0250/425 61
Ingemars Petersson
Tjärnängsgatan 28 B
901 80 Karlsberg
tel: 0225/20643

Siberian Husky: Nilla Karlsson
Västgöte 5584
820 71 Töreb
Tel: 0650/42060

Tävlingssekreterare: Ann Gustafsson
P.O. 1515
822 22 Sandane
0220/ 469 15.

Utställningssekreterare:

Ingrid Norrman
Tjällbergsvägen 10
122 35 Lidingö
tel: 010/ 49 62 46.

Hednosskog:

Hednosskog erhålls genom att ta kontakt med klubbens sekre-
tarer i älvon Lillberg av adressen ovan. (styrelsefunktionärer)

ledare

Sommaren är slut. Kalla vindar sveper in från väst. Hundarna blir mer allerta. Det dröjer inte länge förrän snön är här. Flugspöt får återta sin plats på väggen och isborren får en översyn istället. Det är tur vi bor i ett så föränderligt klimat. Att nu snart få ge sig ut på den första snön är en stor händelse både för mig och hundarna. En sak som jag alltid missar, är översynen av prylarna innan säsongen. Alltid samma visa, skidor fulla av klister, inför första skidturen, eller avsnagda draglinor, som man borde lagat under sommaren. Men lärt mig aldrig.

Jag har övertagit jobbet med tidningen för några nummer framöver. Minas önskemål är att ni sänder in läsvärda artiklar och bilder, med aktiva hundar och männskor. Undvik uppställda och arangerade bilder, utom för utställningshundar. Skriv gärna artiklar om vad ni har gjort, och inte vad man bör göra. I bland kan det bli för mycket tyckande och lite handling.

När ni skriver, skriv på maskin och ej över 16 cm bredd. Längden spelar inte så stor roll. Då går artikeln att ta in i tidningen utan omskrivning. Kom ihåg att jag inte är någon reporter som far runt på alla tävlingar och aktiviteter. Vill ni läsa om just eran tävling måste ni själva stända in det till mig.

Ni som inte har fått in artiklar i detta nummer, men tycker ni borde ha det, hör av er till mig, men se först längst ner på sid 30.

När det gäller annonser måste ni skilja på två sorter. Den ena är privatannonser som valpar, beg skidor, släde till salu m.m. De är gratis. De sändes till redaktionen.

Den andra sorten är betalannonser. För firor. De ska helst vara i heloriginal och sändes till Mats Jansson. (se föreg.sida) Mats vill helst att man ringer honom.

wille carlsson

INNEHÅLL:

En utställningsberättelse	Sid 4
Reijo Jääskeläinen	5
Siberian Huskey	13
Fyller utställningar någon funktion...	14
Aktiviteter, som varit	15
Ur dagboken. En tur i Jämtlandsfjällen.	16
Samojed.	17
Ang, skrivelse till SKK.gäll. Samojed	18
Iditarod Trail	19
Färavvijning	22
Utställning, bilder.	23
Resultat	25
Policirkeldraget	27
Distriktnytt.	28
Nordisk mästare.....	29
Annonser	31

En hundutställning

av Maria Karlsson

Det finns väl knappast några hundklubbsmedlemmar, förutom kanske de allra nyaste, som undgått att höra någon av alla otäliga utställningsdiskussioner. Inte bara här i Polarhundklubben, utan i så gott som samtliga rasklubbar, diskuteras ständigt hundutställningarnas funktion. Det är ett tackamt ämne, eftersom de flesta kan vara med och tycka. Och inte spelar det någon större roll om man är gammal erfaren utställningsentusiast och uppfödare, eller om man endast vid något enstaka tillfälle rökat hamna på en utställning. Alltid tycks man ha snappat upp någonting att berätta om.

Här följer ytterligare en utställningsberättelse, och jag hoppas att någon av Polarhundens läsare har lust att tycka något om den i nästa nummer av tidsningen.

Det hela började med att Eva tänkte ställa ut sin Schäfertik Chriss, och undrade om jag hade lust att visa upp henne. Chriss, som blivit sin favoritschäfer är en sund och funktionell hund till både kropp och själ, med goda möjligheter att meritera sig både som brukshund och utställningshund. Så jag ställde gärna upp. Och jag tänkte även passa på att ställa ut min favorithusky på samma gång, när man nu ändå åker hela den långa vägen till Visby.

Sagt och gjort, Eva och jag anmälde våra hundar och började träna dem. De befann sig inte i någon vidare kondition så här i sommervärmen, men med lite mer motion och lagom mycket mat skulle de nog kunna se riktigt fina ut på utställningsdagen. Och vi gick verkligen in för att få dem att se bra ut. Förutom de dagliga promenaderna, som ofta innehåller både bergsklättring och badning, cyklade vi med hundarna ett par kvällar i veckan. Ganska snart hade hängbukarna försvunnit och ryggarna blivit lika fasta och starka som de brukar vara, då dessa hundar är i bra kondition. Och tack vare pälsarnas sommarskick syntes det extra tydligt hur hundarnas verkligen såg ut. Att det rörde sig om välträna djur syntes bl.a på deras muskulöst välvda ländparti. Med ländparti menar jag den del av kroppen på ömse sidor om ryggraden mellan de sista revbenen och bokpartiet, sett i profil. Den välvda länden var alltså inte något som förändrade hundarnas raka rygglinje.

En vecka före utställningen uppväxtes resultatet för några kritiska hundkännare. Kommentaren lød: "Båda hundarna ser ut att vara i bra kondition och har fina muskler, Schäfern är i tunnaste laget, medan Huskyn är lite för kraftig i hullet". Jag har ju alltid, så länge jag varit med i Polarhundklubben fått kritik för mina välmående hundar, så det var nog en riktig kommentar.

Men hur gick det då på hundutställningen?

Ja, där tyckte man precis tvärt om. Slutkommentaren i den öppna bedömningen av Sib.Huskey lød: "Hunden visas upp i för dålig utställningskondition, jag skulle vilja ha lite mer massa på honom". Medan den på Schäfern lød: "Mär ser vi en riktig löpmaskin som kan ställa upp på skarp-näck vilken dag som helst. Den hunden är värd ett certifikat". Chriss, med sitt tunnare hull, måste medandrad ord ha varit i prima utställningskondition. Dessutom bedömdes hon med större krav på funktionsduglighet och utsattes för en noggrannare rörelsekontroll än de flesta andra raser.

fortsättning sid 25

Reijo Jääskeläinen med sitt spann 1981. P-S nedan är förkortning för RJ:s kennelnamn Polar Speed. Hundarnas namn är:

P-S Togo P-S Konsta Vassfarets Blakken
Igloo Pak's Candy To P-S Willi P-S Wolf Polar-Speed Pyry

Reijo Jääskeläinen

av Nils Hjelm

Två år i rad, 1981 och 1982 vann Reijo Jääskeläinen Finland både 7-spannsklassen i Nordiska mästerskapen för polarhundar och den största spannklassen i Nordic Marathon Home. Han demonstrerade därmed att hans siberian huskies kunde gå både snabbt och långt. Den gångna säsongen har det inte varit någon tävlingsstart för RJ:s del men ryktet säger att han förbereder en comeback till vintern.

De styrande i Finska Siberian Husky-sällskapet var redan från starten mycket medvetna om värdet av att testa hundarna genom att låta dom tävla mot varandra och på så sätt få en vägledning att kunna avla på det bästa. Man tog kontakt med ISDRA för att dra nytta av deras erfarenheter och få korrekta regler från början. man arrangerade många tävlingar varje vinter, genom poängsystem korades man irtats bästa förare och årets bästa ledarhund i syfte att stimulera tävlingsintresset och öka medvetenheten om hundarnas betydelse i sammanhanget.

RJ köpte sin första siberian husky 1971 och hade 1974 ett spann och var med och tävlade. De hundar RJ startade ut med härstammdöde, som större delen av de tidiga finska hundarna, från amerikanska kennlar med inriktning på utställning - de bruksmeriter och bruksegenskaper man hävnisade till, stod andra kennlar och siberian huskies från början av seklet för.

I Norge hade man startat ut med hundar från de "andra" kennlarna och när finnarna konfronterades med de norska spannen och utklassades vankade man upp. En del av de finska förarna uppfödarna vände sig utomlands bl.a till Norge och dels köpte dels parade med hundar av de linjer som visat sig vara betydligt funktionsdugligare än de egna.

RJ vände sig också till Norge men för dessutom till USA och kunde där tre SH avlände på drägeriter. Först tiken Arctic Trails Who of Kelson och sedan 1977 hanhundarna Nugget of Calivali och Igloo Paks Candy To. Med de här hundarna som stomme avlände RJ fram det spann som var så framgångsrikt 1981-82. I spannet ingick förutom Candy To endast RJ:s egna uppfödningar. Tidigare hade de finska spannen varit chanslös mot de bästa norska men nu kunde RJ besegra dom på deras egen hemmaplan. RJ:s framgångar visade att även finska uppfödare med ett väl genomfört avelsprogram kunde konkurrera med de norska.

Jag har nu i sommar lyckats få en intervju med RJ och här kommer den.

Nils Hjelm: Ligger det någon sanning i ryktet om din comeback?
Reijo Jääskeläinen: Ja, och jag var redan i våras med som serviceman vid Nordic Marathon och efter tävlingen körde jag runt spåret som en utflykt. Under den här turen passade jag på att träna unghundarna och tänkbara ledarhundar.

NH: Vilka tävlingar kommer du att satsa mest på i vinter?
RJ: Nordic Marathon och Nordiska mästerskapen i Norge.

NH: Hur många hundar kommer du att ha i träning i höst?
RJ: Tolv stycken dvs samtliga hundar jag har här hemma nu.

NH: Igloo Paks Candy To blir nio år i december, han har gått som din ledarhund sedan säsongen 1977-78, är det dags för pensionering av honom och i så fall vem blir hans efterträdare?
RJ: Det ser ut som om Candy inte vill bli pensionerad än. Utom Candy så har jag fem hundar som alla kan gå som ledarhundar och är bra på att svänga vänster-höger. De har lite olika egenskaper och jag får besluta vem av dem jag ska använda beroende på förhållanden och situationen i tävlingarna. Candys uppgift blir att lära de andra viktiga saker som t.ex. bestämma farten, svänga, att gå först på öppna väder utan spår osv.

NH: Vilka hundar, tror du i dag, kommer att vara viktigast i ditt spann kommande vinter?
RJ: I ett lagarbete är det viktigt att alla tar ansvar för den plats de har blivit anvisade så därfor är alla länkar betydelsefulla. Men sedan varierar naturligtvis egenskapserna på hundarna så en del fungerar förhållandevis bättre på lösa och krokiga spår andra på snabbare banor. En del är ivriga och snabba i början, en fördel på kortare sträckor, medan en annan kanske kommer

till sin rätt något bättre på långa sträckor typ Nordic Marathon. De senaste två säsongerna jag kört, har jag haft endast en tik (Willi efter Candy och Who). En del har tänkt att jag inte har så bra tikar i min kennel men orsaken är, att då jag haft så litet antal hundar i träning har jag försökt undvika risken att ha tikar som kanske är parningsvilliga samtidigt som en viktig tävling. I mitt kommande spann räknar jag med att ha tre tikar. Jag tror att de är mest användbara på långa distanser och i lös snö. För att gruppen ska fungera bra socialt så måste det finnas minst en tik där och den bör helst ha ledaregenskaper. I mitt spann är Willi en sådan tik. Det är lätt att ge henne impulser och jag tror att de fem avkommor jag har efter henne i mitt spann observerar hennes reaktioner. Jag kräver att alla hundar i mitt spann ska vara kapabla att gå minst som ledarhund i par med någon annan.

NH: Vilken kvalitet räknar du att ha på ditt spann i vinter jämfört med 1981-82?

RJ: Stommen i mitt spann kommande säsong kommer att bestå av fem hundar från spannet 1981-82. De är nu i en mera fördelaktig ålder än då. Mitt spann den här vintern kommer att vara bättre än mina tidigare har varit men det kommer också mina medtävlare spann att vara.

NH: Hur har du lagt upp barmarksträningen inför kommande säsong?

RJ: Jag har startat träningen med lydnadsövningar. Hundarna springer löst på ett inhägnat område där jag lär dem: stanna på plats, komma på inkallning, gå "fot", hämta bollar och liknande. Det är viktigt att vänja dom att vara ett team, att få dem att acceptera varandra och lära dom att göra saker tillsammans.

Kontakten med hundarna är viktig.

Vagnsträningen startar jag först senare, kanske i september. Senare när det fortfarande är bärmark spänner jag dem framför en lastsläde. I början av träningen kör jag bara få kilometer med vagn, endast lått träning, avsikten är att få hundarna entusiastiska och öva upp deras muskler till det är tid att börja med släden som är tyngre att dra. Jag försöker anpassa lasten på släden så att hundarna kan galoppa en kortare sträcka om jag säger till dem. Strückorna jag kör är inte så långa men jag försöker variera mellan kortare och något längre. Jag arbetar inte efter något systematiskt inrutat program i min träning. Enligt min mening är det viktigt att försöka komma underfund om hur hundarna fungerar psykologiskt. Min träning blir som ett slags utflykter. Jag försöker använda olika vägar och variera så att varje träningstillfälle ska bli lite olika de föregående. Även strückorna varierar avsevärt. Det är viktigt att jag har en god kontakt med dem och att de har en bra flockkänsla. År 1981 startade jag träningen i december och hade kommit upp i 500 träningskilometer före NM i Harsa. Min avsikt är att träna mer i år.

NH: Har du någon dålig erfarenhet från tidigare års träning som du inte tänker upprepa?

RJ: Jag har märkt att min tid inte räcker till att träna mer än ett spann, därför har jag nu inte fler hundar än att jag kan träna alla samtidigt. För övrigt kan jag säga att jag tycker inte att någon hund bör lämnas att bli enbart hundgårdshund.

NH: Någon ny ide som du tänker pröva i årets träning?

RJ: I sommar har jag lärt hundarna att hämta bollar som jag kastat i väg. Som jag har sagt tidigare så har jag en hel del lydnadsövningar med mina hundar. Jag kommandrar dem t.ex att ligga ner i en rad och sedan kallar jag fram dom en i taget genom att ropa deras namn och kommandrar dem sedan att lägga sig igen varefter de kommer att ligga på en rad igen. Avsikten är att kunna ge individuella order som är kombinerade med namnet så att de andra hundarna inte reagerar när orden inte gäller dem. Min avsikt är att vänja hundarna med det här så att det ska fungera även om jag kör dem i ett öppenklass-spann. Här i södra delarna av Finland har vi samma problem nästan varje år, vågarna blir isiga och farliga samtidigt som det är för lite snö för att köras i turen. Om förhållandena blir så här även i höst så kan jag kompensera utebliven dragträning genom att låta dom springa lösa.

NH: Vid vilken ålder börjar du träna dina hundar?

RJ: Enligt min mening är behandlingen av hunden redan från det den är en valp ett led i träningen. Alla aktiviteter du utför med din valp bör planeras så att de är till nytta i framtiden. T.ex. när de är lösa, så är de inte lämnade ensamma utan alla deras aktiviteter är ledda. När valparna är 6-8 veckor gamla tar jag ut dem tillsammans med deras mor eller med ledarhunden och så springer vi korta strückor i skogen. Jag kan då testa dem samtidigt som de lär sig följa ledaren och reagera på hur denne beter sig. Senare lär jag dem att ta emot meddelanden direkt från mig. Varg- och rävvalpar går på jakt tillsammans med sina mödrar vid en speciell ålder. Det är förmögnigheten den bästa åldern att börja lära slädhundsvilparna. Valparnas individuella utveckling får sedan avgöra när dom är klara att gå i spann.

Reijo Jääskeläinen deltog som hundförare under en Grönlands-expedition våren 1981 och här är det grönlandshundar framför släden, som han för övrigt byggt själv. Det ser ut som han har fått eskimahundarna att fungera bra även i nomeanspänning.

NH: Vid vilken ålder anser du att en hund tidigast kan gå i ditt spann på tävling?

RJ: I min uppfödning försöker jag producera öppenklass-hundar och jag tror att om en hund inte klarar att springa i ett trespann när den är tio månader gammal kommer den aldrig att klara av att kunna springa i ett stort spann. Men för ett tiospann är den inte klar förrän två års åldern, men det finns ingen absolut åldersgräns som gäller lika för alla hundar. Jag skulle vilja säga att det inte är distansen som kan bli farlig för en ung hund utan farten,

NH: Vad har du för åsikt i blandrasdebatten?

RJ: Jag förstod att du skulle ställa den här frågan. I mitt spann har jag en oregistrerad hund. Den är importerad från Grönland där den funnits i spannet hos en jägareskimå. Det är mycket intressant att jämföra den med mina siberians. Det är inte omöjligt att jag någon gång kommer att köra en Alaskan husky i mitt spann, just för att kunna göra jämförelser, men i min uppfödning kommer jag att fortsätta endast med siberian husky. Det har importerats hundar från de bästa uppfödarna hit till Norden och jag tror att det finns alla möjligheter att utveckla en verklig konkurrenskraftig SH-stam här.

En hög kvalitet på SH har endast uppnåtts där det har funnits en öppen konkurrens. Endast med hårdast möjliga konkurrensen är det möjligt att förbättra kvaliteten. I de arktiska områdena har naturen själv varit medtävlaren - men här måste tävlandet organiseras.

NH: Har du några planer på fler importer?

RJ: Jag har inga planer på att importera fler hundar. När jag skaffade mina avelshundar försökte jag få tag på så bra kvalitet som möjligt. Jag räknade med att jag skulle klara mig med dem som avelsbas för resten av mitt liv. Jag följer naturligtvis med

hur andra uppfödare lyckas och jag tror att om det behövs. så kan jag få tag i nytt blod här i Skandinavien.

NH: Vad anser du vara orsaken till dina avelsframgångar?
RJ: Jag är intresserad av avel men som uppfödare är jag ganska ung så jag tycker att det är för tidigt att säga att jag slutgiltigt lyckats. Jag bygger min uppfödningslinje på den bas som de gamla uppfödarna har åstadkommit och jag anser att den grunden betyder mycket för mitt avelsresultat. Grunden för rasen SH i dag bygger mycket på de sista hundarna som importerades till USA från Sibirien i början av 1930-talet. De här hundarna importerades från Sibirien huvudsakligen för att användas i tävlingar och de hundar som fötts upp och fortfarande föds upp i racing-kennlarna har bevarats mycket lika hundarna från 1930-talet. Varje hund jag har valt för min avel har i sin bakgrund hundar som har vunnit i de erkänt stora tävlingarna i Nordamerika. Jag försöker sedan testa varje individ och så noga som möjligt analysera både hanhunden och tiken så att deras egenskaper ska passa ihop. Mycket exakta tester i ett stort spann på varierande distanser och förhållanden utgör basen för mitt val.

Jag försöker bevara ursprungliga faktorer i min avel. Av naturen är siberian huskyn lätt att få att arbeta i grupp och den har lätt för att lära.

Här är en del punkter som jag anser det värt att ta hänsyn till:

- Social karaktär, en förmåga att vara i grupp
- Ledaregenskaper, villighet att vara "till lags", gänganda
- Proportioner, starkt muskelsystem, snabb återhämtningsförmåga, uthållighet vilket är den viktigaste egenskapen. Topptävlingarna i Alaska vinns med hastigheter runt 30 km/h. Nästan alla hundar kan springa i den hastigheten, greyhounds dubbelt så fort.
- Basfarten för en hund på korta sträckor är inte avgörande utan de sträckor den kan fortsätta springa med hög hastighet.

Uppfödare måste komma ihåg att det inte finns någon helt perfekt hund och man måste lära sig se även negativa faktorer på alla sina hundar för att kunna utvecklas som uppfödare.

NH: Har du några nya idéer för ditt kommande avelsprogram?
RJ: Jag försöker att noga följa utvecklingen på andra håll och att få nya impulser från andra uppfödare.

NH: Är det någon person inom hundvärlden som du tagit speciellt intryck av?
RJ: Roland Lombard är den som gjort största intrycket på mig. Jag frågade honom för en del är sedan hur många kilometer han tränade inför tävlingssäsongen. Han svarade att han inte visste. Han sa att han gav akt på hundarna och körde efter det. Jag förstod hur han menade senare och har sedan försökt att träna så. Lombards positiva attityd när jag erhållit information och avelshundar har varit betydelsefullt för mig. På sin tid fick Lombard sin entusiasm från Leonhard Seppala och jag tycker att det är stimulerande att vara en av dem som bygger vidare på deras arbete.

IGLOO PAK'S CANDY TO född 14 december 1974. Reijo Jääskeläinen ledarhund sedan vintern 1977-78. Uppfödare Roland Lombard USA. Som ledarhund har Candy To vunnit bl.a NM för Polarhundar 1981 och 1982. Nordic Marathon Nome 1981, 1982. Lappi Ajo 2x55 km 1978, -79, -80. Finska mästerskap flera gånger. En syster till Candy, Igloo Pak's Delta har i en följd av år gått som ledarhund i Lombards stora spann. En bror, Beaver, finns hos Ingvar de Forest. Av hundarna i Candy To:s startavla kan nämnas Igloo Pak's Tok som många anser vara den mest arbetsvilliga och lyckade SH i modern tid. Candy To:s far, Wing-A gick också i många år i Lombards spann och tidvis bestod hans spann till ner än hälften av hundar med Wing-A som far. Så här ser Candy To:s startavla ut:

Igloo Pak's Tok

Posey's Williwah

Teso Pak's Sandy

Igloo Pak's Wing-A

Tiger of Calivali

Holly of Calivali

Betsey of Calivali

Igloo Pak's Candy To

Giblet

Igloo Pak's Candy

Midget of Little Alaska

Koonah's Spice

Bruno of Calivali

Nubi of Calivali

Cindy of Calivali

Nomeköring med Fossum tävlingsname i ospårad fjällterräng.

FOSSUM SLÄDAR för hundköring

Nordisk

	<i>längd</i>	<i>vikt</i>
6-fot	190 cm inkl båge	19 kg
7-fot	222 cm inkl båge	21,5 kg
8-fot	258 cm inkl båge	23,5 kg

Nome Tävlingsmodell

	<i>längd</i>	<i>vikt</i>
	250 cm bredd 61 cm	11 kg

Lastname

8-fot	150 cm (lastplan)	18 kg
9-fot	195 cm (lastplan)	20 kg

FOSSUM PULKOR för hundköring

1-spann tur/tävlingspulka
2-spann tur/tävlingspulka
flerspann tur/tävlingspulka
även med broms

	<i>längd</i>	<i>vikt</i>
1-spann	125 cm	5 kg
2-spann	150 cm	7 kg
flerspann	180 cm	9–12 kg

Christer Johansson segrade i en-
spann, SM för polarhundar -83
med en Fossum pulka.

Begär Broschyrs
Box 150, 830 19 Storlien
Tel. 0647/703 36

SIBERIAN HUSKY

Uppmaningen "Breed the best forget the rest" är något som flertalet Siberian Husky-uppfödare säkerligen känner igen. Jag har alltid sett rödet som värdeförlust, eftersom detta är just precis vad seriösa uppfödare anser sig göra. Det är bara så vanskintigt svårt att veta vilken hund som verkligen är den bästa. Hur vet man det?

Det den enda uppfödaren ser som bra, ser den andra som dåligt och tvärt om. vem har rätt, och vem har fel? Eftersom var och en mäter hundarnas egenskaper på sitt sätt, blir resultatet av landets avelsarbetе mycket varierande. Dessutom ser vi fortfarande en och annan Siberian Husky som tilldelas ömss certifikat och ömss nollar på SKK:s utställningar. Det visar att inte ens utställningdomarna, som väl räknas till våra bäst utbildade kynologer, accepterar varandras tolkningsresultat av rasens standard.

Standardmedveten uppfödning, som det så vackert heter, finns alltså inte. Eller kanske ska man i stället säga att standardmedveten uppfödning bedrivs av varenda Siberian Husky-uppfödare i det här landet. Det betyder ju bara att var och en avlar efter sin egen standardtolkning.

Jag kan inte tänka mig att det finns någon som ägnar sig åt hundavel med niktet inställt på medveten förståring av sin ras. Att det tyvärr finns många som misslyckas i sina försök att bevara rasens sundhet, är en annan sak. Så visst måste det vara en fördel om klubbenas uppfödare kan samarbeta med varandra och dela med sig av sina bedömnings erfarenheter.

På SPHK:s uppskattade avels- och uppfödarseminariet i Nora, snuddade både Svenska Hunduppfödarföreningens ordförande Åsa-Marie Hammarlund och beteende forskare Docent Lars Fält vid svårigheterna att på rätt sätt mäta våra hundars egenskaper. Det var ett givande evenemang, där det gavs fina möjligheter att ventilera uppfödarpromblem och lyssna till erfarna hundkännares mer omfattande kunskaper.

Fortsätter klubben att bjuda på liknande seminarier, så missa inte tillfället att gå dit.

Maria Karlsson

Lennart Andersson i Bålsta
har sänd oss denna bild
troligen från 20-talet.
Det är en till Canada ut-
vandrad Norrbottning som
sände hem denna bild. På
baksidan står: Mrs John
Duke going ut på en visit.

FYLLEN UTSTÄLLNINGAR NÅGON FUNKTION FÖR DEM SOM VILL AVLA FRAM BRUKSHUNDAR FÖR DRAG?

Den frågan har nog flertalet S.H.-körare ställt sig. -Nej, svarar nog de flesta och tänker på de svenska domare som dömer SKK:s och SVHK:s utställningar, och som då lägger avgorande vikt på de brister hos hunden som helt saknar betydelse för funktionen som draghund. Jag tänker då på färg, huvudets form, öronens ansättning, tängbett, och reservation (det finna domare som menar att reservation är liktydigt med dålig mentalitet. En S.H. mentalitet kan bara bedömas framför släden.) Svenska domare har också en benägenhet att framhålla en mer kvadratisk och kompaktare S.H. som de som kör sällan ser framför släden. I det sista nämnda fallet tror jag det beror på att de aktiva körarna sällan eller aldrig gett de svenska domarna chansen att se en "riktig" S.H. För att utställningarna ska ha någon funktion måste vi få domare som vid bedömningen hela tiden har den dragmässiga funktionen i tankarna. Då, och först då blir utställningen något positivt. Naturligtvis kan en domare aldrig se om en hund har draglust, framåtstora, uthållighet m.m. det kan bara en tävling-klockan visa. Men en dåligt byggde hund håller inte i längden även om den besitter de mentala egenskaperna. Därför finns det självklart ett samband mellan ett resultat på utställning och i tävlingsspåret. Detta givetvis endast om domaren vid sin bedömning har den dragmässiga funktionen i tankarna och lägger den till grund vid premieringen. SvSHK har haft som ambition att till sin årliga utställning bjuda in en domare som uppfyller ovantäckta krav och som själv kör drag. Det har varit väldigt lyckat då ett flertal körare och även Norska toppkörare ställt ut sina hundar. Ett litet undantag var förra året då Thomas Althaus tog alltför stor hänsyn till hundarnas färgsättning.

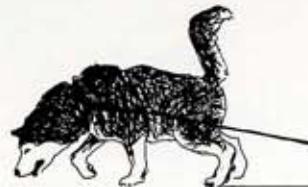
Till Årets utställning har Axel Vermeehen inbjudits, han dömdde som bekant SvSHK:s utställning-80, och gjorde det väldigt bra. Den enda risk med domare från Danmark, Holland och Schweitz är att de kan vara lite "linje-blinda" dvs de har mest varit i kontakt med Norris-hundar och är inte vanva vid den mångfald av linjer vi har här i Norden. Axel fann inte i den fallan 1980, så vi kan förvänta oss en bra och intressant bedömning av en domare som själv framgångrik kör nome.

SvSHK:s utställning fyller med andra ord en funktion för de som avlar SH för drag. Därför blir förhoppningsvis även årets utställning en plats där de aktiva körarna möts och visar sina hundar, och beskådar de övrigas. Givetvis med vinters tävlingsresultat i bakhuvudet. Själv hoppas jag att uppfostrarna visar upp sitt avelsresultat, och helst då visar minst hälften av valparna i en kull, vilket då leder till att man kan få en god bild av föräldradjurens avelsvärde. Att visa upp bra resultat i avel- och uppfostrar-grupper är ju en större merit än enskilda individuella framgångar. Jag hoppas också att SvSHK premierar dessa grupper speciellt noga.

B-A Johansson

PRESSTOPP!

Nr 4   25 sept.

aktiviteter

Södra avdelningens arrangemang "Vårtur med hund" var i år förlagt till norra Skåne. I härligt vårväder drog och bar 13 personer och 10 hundar sin packning den ca.3 mil långa runden under två dagar. Lägerbål med korvgrillning, mycket hundprat och gemylig samvaro. Vi natta i tält.

Olle Gren

Under marsch. Den lätta terrängen gjorde det möjligt att använda både vagnar och klövjeväskor. Foto: Louis Liljedahl

BRATTFORSTUR MED 27 DELTAGARE

Till den av Västra distriktet anordnade klövjetur strax söder om Filipstad kom 16 hundar och 11 tvåbenta vandrare. Starten skedde i regn och gjorde berg och dalbanestigen intill Lugnälvens hal och svärgången. Naturen var yppig och mycket vacker och på många ställen såg man träd som båvern fällt. När vi vandrade några km upphörde regnet och leden planade ut och blev mera lättgången. Efter 1 mils vandring var vi så framme vid övernattningsplatsen intill en sjö. En härlig kväll av fin gemenskap hade vi kring elden innan nygg och tröttet tvingade oss in i tältet. På Söndagen vandrade vi i solsken och stigen gick genom vacker och lättgången terräng. Vi var väl alla lite trötta när vi anlände bilarna på eftermiddagen. Vi skiljdes med förhoppning att vi snart skulle träffas vid en ny polarhundträff.

Jan Petersson

ur dagboken

Denna berättelse utav Mockfjärdsborne Göte Gundersson och Raonar Marklund har vi blivit trugna och dela av, på grund av sin längd. Fortsättningen kommer i nästa nummer.

En tur i Jämtlandsfjällen

Vi hade lärt oss pratat om att göra en långtur i fjällen. Till att börja med var vi intressade på att köra två stycken med Götes fyrsprånn. När allt var slutsnackat, stod vi i Ramundberget klara för start, skärtorsdagen 1983 med varsitt tresprånn. Detta möjliggjort dock var Anders Juhlanders vänlighet att låna oss två hundar och en släde. Det hela blev en fin och händelserik, samt lärorik upplevelse, särskilt för undertecknad, som på detta sätt fick göra de första lärospåmen av grönlandshundar i arbete och vila. Enir mina arbetsuppgifter ändrads när jag nämligen umgått med tanken att låta grönlandshundar hjälpa mig i mitt dagliga arbete i skogen. Att bärja arbetsutrustning och mat-säck i långa sträckor i djup snö, tycktes mig kunna underlättas av dessa arbetsvilliga hundar. För att inte tala om sällskapet och tåligheten. Nåväl. Nu skulle jag få se och lära.

Som tidigare sags gick starten för en tio dagars tur från Ramundberget på skärtorsdagens eftermiddag. Den gick tämligen hyfsat. Mycket folk hade ju strömmat till från slalom backar och motionspår, för att få se två hundspär i full karrlit bränna iväg upp till de vita vidderna. Hundarna hade nämligen under påselejningen högljutt meddelat att vi var på väg. Jag lyckades faktiskt trots längsan, att inte trassla in mig i tokklinnen inför de församlade, utan det hände dock en välsignad krök i salig ensamhet. De första kilometrarna upp till trädgränsen, över Klinken gick bra, men var jobbiga på grund av kladdföre. Första tältläget var ett faktum. Solens rosa nedgång över de vita vidderna och de vilande hundarna var himmelande.

Långfredagens morgon infann sig med halvklart väder och åtta grader kallt. Frukost intogs, lägret revs under sex hundars ivriga hejarop. Färden ställde mot Helags nybygge via Fältjägarstugan. Jag skulle aldrig sluta förundras över dessa idoga hundars envisa travande och dragande uppför och nedför. Det är fascinerande att se hur generationers serieras av och naturen själv i samverkan får fram en individ med sådan kraft och vänhet. Väl framme vid Helagsstugorna var vi alla rätt slut, så vi beslutade att prova de nya sängarna, åtminstone vi tvåbeningar. Med blandade känslor strökte vi ut oss i en lyxig törssäng i ett rustikt inrett rum, Furupanel på väggar och i tak gjorde ett vilsamt och tryggt intryck. Utanför fönstret syntes det urgama Helagsmassivet undrande över nästa mänskliga civiliserande åtgärd. Trots så mycket nytt så fanns samma strövsamma värdfar på plats, nu i moderna lokaler, som får man hoppas gör tillvaron litet lättare för dem. Så slutade då andra dagen i trivsamt samkväm med ett stockholms-pur på skidtur.

fortsättning på sid 25

SAMOJED

kennel i england

Jag tänkte berätta lite om när jag var över i England och hämtade min samojedvalp Golway Mary Rose.

Det började i höstas när min Laija plötsligt dog. Hennes uppfödare hade inga valpar och då kom jag att tänka på en adress som fanns i en läda. 1981 var jag över på Cruft's. Pratade då med Betty Poole, uppfödare och ägare till tikten som vann Challenge Certificate det året: Ch. Golway Cherry Ch. Av någon anledning fick jag Mrs. Poole's a dress, och det var alltså den jag kommit att tänka på och letade upp.

Jag ringde över till England och fick veta att hon just gjort en parning och väntade valpar i slutet av januari. Den 24 kom så 1 tik och 3 hanar, och om jag ville så var tiken min.

Så i april var det dags att åka och hämta valpen. Resan med flyg och tåg var drygt kan jag lova, men till slut var jag i alla fall framme på Golwaykenneln. Mottagandet var hjärtligt och aningen högljutt av 13 hundar-min lilla Mary Rose som mest bestod av päls och en glad svans. Vidare en kolsvart nos, mörka ögon och stabila små ben. Det kändes hörligt att hettligen få se och krama henne.

Av de vuxna hundarna var den mest imponerande, 10 åriga Ch. Golway Mr. Chan. Han var verkligen snyggy och välbevarad. (hans historia ber jag att få återkomma till) De andra hundarna var också väldigt trevliga. Det mest utmärkande var temperamenten på hundarna samt de fantastiska pälsarna. En av Bettys vänner hade också en snyggy hanhund, Ch. Novasaya Silva Solo, som jag fick näjet att träffa. Engelsmännens är enda riktiga hejare på att döpa sina hundar. En del namn kan man knappa uttala, men imponerande är de. Ett exempel: En tik jag träffade hade det klingande namnet Kafka Katey Sue of Elopyan.

Tre dagar går fort när man trivas, och innan jag visste ordet av, satt jag på planet till Sverige med en hundbut i knäet. Efter vet, kontroll, blodprov och tullpapper var vi så hemma i Skåne. Mary Rose har nu blivit svensk samojed och ser ut att trivas i sin nya miljö.

Christina Bjerstedt

När det gäller bilder till tidningen så skicka ej annat än sv/vita bilder. Ta ej fotostatkopior o dygilt ur böcker och tidskrifter. På samojeder saknar vi bilder. Vill ni se en särskild samojed i tryck så skriv till ägaren eller kenneln och begär bilder. De blir säkert glada. Wille.

Ang. Samojedringens eller uppfödarnas skrivelse till SKK:s domarkommité.

Den 9 april hölls ett möte i Ävsta för samojeduppfödare vars syfte skulle vara att främja rasen.
I kallelserna som stod i tidningen framkom inte att ett så viktigt ämne som ändringar eller tillägg till standarden skulle beslutas.

För några år sedan gjordes det en revidering av standarden på samojed. De ändringar som då förekom gjordes då i nära samarbete med den finska och norska rasföreningen.
Det har tidigare funnits ett intresse hos Samojedringens medlemmar om ett närmare samarbete mellan de nordiska länderna när det gäller standard och avelsarbetet för rasen. Fyvärt finns detta tydligent inte kvar eftersom mig veterligen har ingen kontakt tagits med dessa innan skrivenheten skickades vidare.

Den största ändringen som de närvarande på mötet beslutade var mentalitetsfrågan.
Enligt standarden är en reserverad mentalitet att betrakta som ett grovt fel.

Skyghet och aggressivitet är rent diskvalificerande.
Att ändra detta till att det endast ska hindra ett utdelande av certifikat anser jag vara ett stort misstag, men som oavsett min åsikt ska beslutas av de nordiska länderna gemensamt. Vi har dock en gemensam standard.

Vad beträffar de övriga besluten så vill jag citera kommentaren av standarden: "Varje avvikelse från rasbeskrivningen är fel och ska bedömas i förhållande till hundens övriga förtjänster, helhetssynkret och konstitutionen. Avvikelser otypiska för rasen och abnormiteter är diskvalificerande. I övrigt se utställningbestämmelserna."

För övrigt så anser jag att skrivenheten är en ren nedvärdering av vår domarkår här i norde som i många andra länder är kända för sin gedigna utbildning.

På samojedringens årsmöte framfördes ett förslag om att låta uppfödarna dömma på de officiella utställningarna, vilket fick ett blankt nej av uppfödarna.

Ingåv av uppfödarna anser sig tydlig sitta med tillräcklig erfarenhet eller kunskap för att våga ställa upp och visa vad de kan när det gäller rasbedömning. Kunskapserna räcker endast till för att nedvärdera domarnas arbete.

Om kunskapserna är så stora hos de som var närvarande vid mötet att de ensamma kan axla ansvaret för vår ras, så kommer jag med glädje att ställa ut mina hundar för dem eftersom vi aldrig kan få nog av kompetenta domare.

Jag vill i framtiden inte att några önskemål om ändringar eller tillägg till standarden skickas vidare till NKU, utan att samtliga svenska uppfödare samt specialklubbarna i de övriga nordiska länderna har sagt sin syn på saken.

Standarden är inget som ska bollas fram och tillbaka.

SIRGIT HILLERBY

IDITAROD TRAIL

ARTIKELN SOM FÖLJER ÄR FRITT ÖVERSATT OCH REFERERAT FRÅN
NATIONAL GEOGRAPHIC, MARSNUMRET 1983,
AV LENNART VON BERGEN

Denna tävling följer i stort ett spår som tidigare användes för att transportera post m.m. till gruvstaden Iditarod under guldrushens tid. Sträckningen varierar något från år till år. Starten sker i Anchorage och målet ligger i Nome, allt i västra delen av Alaska. Sträckan är mer än 160 mil och har körts på 12 till 32 dagar.

1982 delade de 20 främsta på 100 000 dollar i prissumma. Starten hade flyttats cirka 8 mil (svenska) beroende på snöbrist. Spann med 8 till 18 hundar deltog, summa 54 spann. Ett av dessa kördes av Susan Butcher. Hon kom till Alaska som 20-åring 1975 från Massachusetts för att förverkliga sin dröm: hundar och uteliv. 1978 deltog hon för första gången och kom sen nr 19. 1979 kom hon 9:a, 1980 och 1981 5:a.

Tävlingen går i början av mars. I första delen av september börjar hon träningen med vagnkörsning på barnmark. Hon har 50 hundar med tävlar med 15. Dessa hundar skall kunna travas 19 och galoppa 28 km per timme. Träningsturerna då slädkörning börjat kan bli upp till 10 mil. Hennes hundar är Alaskan Huskies, komma från "old-time Eskimo and Indian dogs". De väger omkring 25 kg och är långbenta och smidiga.

Susan packar 750 kg mat i säckar som körs ut till 24 olika platser längs spåret. Detta sker i februari. I säckarna finns lamm, oxkött, bläckfötter, svinsalter, fabriksgjord hundmat, tass-skydd, batterier till pannlampan m.m.. Honungsballar görs av kött, honung, vegetabilisk olja, vitaminer och mineraltillsatser. 1000 hunstövlar ge åt.

I början av mars kom Susan till Anchorage tillsammans med 55 andra och 796 hundar. Susan hade 15 av dessa. Släden vägde 75 kg inklusive last. Därin ingår obligatorisk utrustning, nämligen sovsäck, snöskor och yxa. Dessutom måste varje spann ha en passagerare de första 12 km som hjälp vid eventuella tidiga svårigheter.

Susan startade som nr 26. Efter 60 miles (96 km) och 8 timmar ligger hon 4:a. Nynö döljer spåret och hela ledargruppen kör fel. Efter 16 km upptäcker man detta och måste vända tillbaka. Susan har då tre av sina hundar på släden. De hade skadats i kollision med ett kullfallen träd i en isig backe. Över tre mils extra körsning och tre skadade hundar kändes allt annat än muntert. Kunde det bli värre?

Tekla, en av de två ledarhundarna började halta. Klockan 7 på kvällen kommer hon till Skwentna, 4 timmar efter plan, skickar hem de tre skadade hundarna men behåller Tekla som fått massage. Sedan fortsätter hon. Efter 7 mil ytterligare har Tekla fått nog. Trotsigen hade också hon skadats i kollisionen med trädet. Tekla som varit ledarhund under tre Iditarod races, Tekla som är den enda hund som lett ett spann till toppen av det 6194 meter höga Mt McKinley. Det kändes bittert för Susan att behöva skicka hem henne.

Ned 11 hundar fortsätter hon. Det är 150 mil kvar. Efter 16 km måste hon stanna och vila sig. Hoppet att vinna blecknar, men kanske kan hon komma bland de 20 som får dela prispengarna.... Efter vila i snön fortsätter Susan. I Rainy Pass stiger hon av släden i en brant för att hundarna skall få det litet lättare. De springer ifrån henne och först efter 10 km kommer hon ifatt dem.

Reglerna säger att på valfri plats utmed spåret skall de tävlande ta 24 timmars rast sammahängande. Susan tar denna rast i Rohn dit hon kommer kl 5 på morgonen, två dagar efter starten och med bara 4 timmars sömn under korta raster. Under rasten kan hon få vetrinärhjälp om så behövs.

Så ivrig igen. När natten faller fortsätter hon och kommer ifatt ledargruppen. Man är nu inne i ett besvärligt område med kullfallna träd och djup lös snö. Man slår sig samman och turas om att spåra. Men så snart förhållandena tillåter körs man individuellt igen. På så sätt blir man på fyra och en halv dag och 56 mil. I Ruby, där de kommer till Yukon-floden, bytte Susan till en lättare släde. Terrängen är bättre och snö fastare i fortsättningen.

Temperaturen var -45 grader. Susan startade från Ruby ner längs Yukon. Spåret var hårdare och en av hundarna som redan tidigare haft ont i tassarna måste lämnas i Salena. Efter ytterligare 15 mil längs floden lämnar spåret denna och efter 15 mil över Nulato Hills kommer det ner till Unalakleet vid havet. På den sträckan fächer man åter dåligt väder och före. Lagkörning tillämpades igen. Efter 8 mil måste man dock ge sig och söka skydd i en trappers tält över natten.

Dagen därpå fortsätter ledargruppen, i vilken Susan nu var, till Unalakleet. Bara 44 mil kvar till Nome. Efter 4 timmars vila fortsätter Susan ensam. Det går långsamt och vinden tilltar till full storm med 25 m/sek. Allt isar igen. Hon stöter samman med två andra men sikten är så dålig att man kommer ifrån varandra igen. Spåret som här går längs kusten vid Norton Sound är mörkt med rest drivved. Efter mycket kryssande kommer hon fram till Shaktoolik. Där bjuder Lucy Sukpelik in både henne och hundarna. Det var för kallt ute för att hundarna skulle vila ordentligt. Dessutom blåste matkopparna bort.

Dagen därpå blåste det hinner mer och hugga ved blev alternativsysselsättningen. Efter överräknat antal stillstansdagar måste Susan nu köpa tilläggsfoder i den lokala affären och av fiskare. 52 timmar väntade hon på bättre väder. En eskimå som deltog försökte köra över isen en genväg, men kom tillbaka 30 timmar senare, frostskadad.

Ledargruppen som fortsatt från Shaktoolik bestod av 7 spann. Man hade 37 mil kvar. Tillsammans fortsatte de till White Mountain, fortfarande i storm. Susan måste lämna en hund till och har nu bara 9 kvar. (Lämnda hundar flygs hem genom arrangörernas försorg). I ledargruppen har Emmitt 10 hundar, Rick Swenson 12, Jerry Austin 14. Susan börjar hoppas på vinst igen.

6 mil från målet får ledargruppen mycket stark sidvind. Man undersöker vem av hundarna som kan hålla rakaste kurserna. Det blir Rick Swensons Andy, som lett honom till seger tre gånger. Senare dör vinden ut. Susans ledarhund Ali är trött på att ta order så hon byter till två andra ledarhundar. Parten skar och hon återtar sin plats i gruppen. Hon ligger nu 5:a. 5 mil kvar. Hon har de andra strax före sig. Hon kör om en och ifrån honom. Nästa är Emmitt, men han hänger på. 3,5 mil kvar. Någon skriker att Rick och Jerry är två minuter före. Emmitt hänger fortfarande med. En av Susans ledarhundar börjar mättas. Ali som nu fått vila sig från ledarskapet borde fram. 40 sekunder tar bytet. Emmitt kör em under tiden. Den bytet betalar sig. Susan kör ifrån och om Emmitt. Hon kör ifrån honom. Ali som varit i nome förut känner att där framme är målet. Efter 13 km kör Susan om Jerry. Men Rick hinner hon inte. Han slår henne med 3 minuter och 43 sekunder efter ett lopp mer än 160 mil och 16 dagar långt.

Andrapriset blev 16 000 dollar (efter dagens kurs 122 000 kr). Sista man kom i mål först 10 dagar senare.

Nästa års lopp uppstar redan tankarna.

*****

Från Skåne är denna bild. Olle Green med Huskyspann. Det var i feb.-83 som några medlemmar i söder träffades och körde en träningsrunda i trakterna kring Tyringe. En ganska ovanlig syn i denna del av landet, med huskyspann i gnistrande vinterväder.
Foto:rune nordh

fårvänjning

Låt oss först få presentera Sarkak & Giljak. Två förtjusande unga damer av rasen Grönlandshund. Vi är bosatta på en mindre gård där vi förutom jyckarna också håller häst, get, gris, kalv, höns, katter och FÄR. Pga denna saliga blandning och medvetna om Grönlandarens egenskaper sattes hundarna i husdjursträning redan på valpstadiet. De fick röra sig fritt bland de övriga djuren och göra egna erfarenheter som ibland blev ack så smärtssamma då de försökte smaka på någon. Sarkak exempelvis lekte i förhagen och testade lite försynt på baggens ädlare delar. Att sådana tilltag är förenade med livsfara fick hon snabbt och kraftfullt klart för sig. Gårdens djur lämnades ifred och bemöttes med vänlighet och respekt av våra hundar. Glädjen hade kanske kunnat vara mer beständig om vi inte missat en liten men icke oväsentlig detalj - nämligen grannens får. Ingen mer än Sarkak reflekterade över de rödhägade godbitarna på andra sidan vägen. Hon visade aldrig något intresse för dom och lurade oss därmed totalt. När hon plötsligt rev en tacksa var det bara att inse sin dumhet. Tillsammans med vår färgande granne startade vi operation fårvänjning. Det finns i sanning inte mycket att ta på i hennes varför hundpsykologen Toivo Hemlen kontaktades. Han tipsade oss om följande träningsform:

5 st ogarvade lammskinn syddes ihop till en stor fäll. Hussen kröp in under fallen och agerade får i den övriga flocken. Hundens släpptes utan "tillsyn" och fick snita in i hagen. När jakten togs upp kastade husse av sig täckelsen - gav hunden en redig omgång och slängde den omilt tillbaka över stängslet. Detta kombinerades med eltråd på annan hage som dubbel-effekt. Giljak som är en mjuk liten tjey blev fullkomligt paniklagen över husses uppkypande. Eltråden var lika läskig den. Länge efteråt ågnades får nervös blickar på sin höjd. Sarkak var dessvärre inte lika lätt-skrämd. Hon blev förvisso rätt skräckad då hon upptäckte att det var husse hon bitit i ändan men inte direkt rödd. Eltråden togs med en klackspark. Förståken uppriparedes med samma resultat. Full effekt på den ena hunden men mycket lite på den andra. Medan Giljaks förtärtessesse avtog allt mer blev Sarkak periodare. Hon var bara tvungen att kolla in läget i hagarna mellan varven. För att slippa krympa den frihet hon en gång har fått har vi därför nu efter mycket övervägande och sot sista utväg prövat det omdebatterade el-halsbandet. Den modell vi använt har baserats på stora avstånd. Den omfattar varnings- och berömsignal samt bestraffning i form av elstöt. Varje utlösning är på 1/10 sekund och sändaren spärrar automatiskt efter 10 gånger. Den måste därefter laddas i minst 8 timmar.

Träningen började med inlärning av bra- och nejsignalerna. Vid träning på får låg husse med sändaren gjord i hagen. Hundens släpptes lös utan "tillsyn" och smet iväg på en vad hon trodde - lyckad upptäckt jakt. När jakten så småningom verkligen började fick hon en mycket lätt stöt. Blev förvirrad och stannade till men fortsatte strax därpå. En ny lite kraftigare stöt och hon blev märkbart osäker. Sansade sig och tog upp jakten för tredje gången. Fick då en rejäl stöt som resulterade i flykt hals över huvud ut ur hagen. Mycket snart kunde vi utesluta bestraffningen då det räckte med varning. Efter ytterligare en liten tid gick hon inte längre självmant in i hagarna. Inom en vecka gick våra Grönlandare lösa i en fårflock på ca 40 djur varav 60% lammar utan att ågna dessa en blick. Bestående in läring eller ej får framtidens utvissa.

För den som förfasar sig eller känner sig inspirerad kan dock nämnas. Halsbandet med all sin effektivitet är onekligen ett absolut vapen att användas med respekt i nödfall. Innan vi själva började hade vi talat med hundpsykolog, jägare samt läst en detaljerad bok om denna typ av träning. Sist men inte minst: Under en mentaltestkurs vi deltagit i för Olle Hedin hade vi förmånen att få just Sarkak testad. Vi visste därför vilka mentala grunder hon hade att stå på och kunde bedriva träningen därofter.

Pia och Romny Lööv

Den 22/5 arrangerade SPMK södra avd. tillsammans med Lapphundklubben en officiell utställning på Fredriksdals friluftsmuseum i Helsingborg. Vi presenterar tre bilder på de bästa Polarhundarna.

Samjeden Kalina, Bästa Polarvalp, äg: Anette Böttcher Bodafors

Bästa Grönlandshund Alfresco Äg: Eva Nordh Tyringe

FOTO:RUNE NORDH

Al.Malamute Dixie Lee blev bästa Polarhund,
Äg: Rose-Marie Dagman Falköping

T-shirt stl 3-7
vit
mellanblå **25:00**

trangia

STORMKÖK
trangia 25 **115:00**

SVENSK-REM
30 cm 10 st **25:00**

ROSTFRI TERMOS
1 liter **172:00**

JAG KÖR HELLRE
 HUNDSPANN

DEKAL 50 x 10 cm **15:00**

" 22 x 12 cm **10:00**

" 9 x 5 cm **3:00**

TYGMÄRKE
broderat 9x5 cm **15:00**

HAKE
6 st **25:00**

TORE ÖHRBERG
PL 1444
790 15 SUNDBORN
tel. 023-62212

KLUBBMÄRKE I METALL:

halskedja **20:00**

brosch **10:00**

TOPPLUVA
mellanblå
acryl

17:00

resultat

Säsongens sista tävling i Nose-cupen gick i Lassekrog den 19-20 mars. Arrangör SvSHK. Bra banor. Några plusgrader och sol första dagen, mulet och omkring noll den andra.

7-spann 2x15,4 km

	Dag 1	Dag 2	Sluttid
1. Lars Vineland	48.15	44.33	1.32.48
2. Putte Renholm	46.00	47.38	1.33.38

5-spann 2x15,4 km

1. Nils Hjelm	42.47	40.51	1.23.38
2. Maria Lindkvist	47.41	43.50	1.31.31
3. Veijo Ahonen	51.23	48.18	1.39.41
4. Kjell-Arne Larsson	1.02.27	1.01.32	2.03.59

3-spann 2x11 km

1. Peter Mårtensson	32.18	30.08	1.02.26
2. Göran Granström	32.36	32.40	1.05.16
3. Eric Lison Jonson	35.44	32.03	1.07.47
4. Claes Andersson	37.39	33.35	1.11.14
5. Göran Thelander	37.21	36.02	1.13.23
6. Peter Bourner	38.55	34.40	1.13.35
7. Denis Nilsson	38.01	41.22	1.19.23
8. Peter Gest	41.33	41.40	1.23.13
9. Eva Nordin	45.45	41.09	1.26.54
10. Jan Fridell	42.31	52.02	1.34.33

Fotots från sid 4

Varv på varv och fram och tillbaka sprang vi i en betydligt större ring än de övriga, och Chriss granskades i alla gångpartier. Inte dragundes i kopplet och hängande i halssbandet, så som de tyska domarna tycks föredra att se Schäfer visas upp, utan i löst koppel så att inga eventuella rygg-eller benskavanker gick att dölja. Jag kunde inte låta bli att tänka: Varför ställer man större krav på den här gamla herdefundens kroppsfunktioner än på världens i särklass mest uthålliga släckhundar? Undrar om man med rasklubbens hjälp kan kräva att få en liknande bedömmning av våra S.H. Med denna berättelse vill jag försöka starta en ny utställningsdiskussion. Inte en sådan som urtar i hätska domarrangrep eller elakt förtal av andras hundar, utan en saklig debatt med initierad information. Vill vi ha våra hundar bedömda i stil med den beskrivna schäferbedömmingen? Är det fel att försöka granska och bedöma rörelser extra noggrant på Gr1. och S.H.? Finns det några påtagliga nackdelar med en sådan bedömmning? Maria Karlsson

BJÖRKIS — HUNDSLÄDAR

Slädar för stora och små, för nordisk och nome-körning
Norrbottenskt hantverk av högsta kvalitet.
Registrerat varumärke.

BJÖRKIS-starka välgjorda slädar i 2 storlekar.
Björkis, Mellan Björkis och barnsläden Lill Björkis.
Priser: 1450:- 1250:- 550:- frakt tillkommer.
Kapell och bröms finns att beställa. Reservdelar finns.
BJÖRKIS TOBOGAN MED EUROPA REKORD!!!
En stor och mycket tålig släde testad av **HENRIK TAUBE** och **TAISTO** under världsmästerskapen i Toboganen Sälen - Norra Ishavet en sträcka på 170 mil.
Slädan levereras komplett med kapell och bröms.
Pris: ca 2800:- frakt tillkommer.

SAIVOMUOTKA SNICKERI

Upplysningar och prisuppgifter S. Strålberg Tel.0980-80516

970 40 Pajala

forts. Tredje dagens morgon ståtade med toppenväder och -15 grader. Efter frukost och ipackning, samt diverse konversation med minniskor som var helt förbluffade över att hundarna sov uteomhus, ställde vi kogen mot Välvästugorna. Innan vi stack iväg fick vi tillfälle att åsa jaktfalkens ankomst till Melags. Under den nյubars färdens i flödande solsken och svaga vinden fick vi sällskap med ett par från Skåne, som vid framkomsten till Ljunganns vindskydd spärrade upp ögonen inför vår möjlighet att ta med riktigt mat. De fick också en smakbit av torkat älgkött. Senare under turen fick vi höra att vår möjlighet att tack vara hundarna kunna medföra riktig utrustning och mat, var en säkerhetsfaktor för alla som vistats efter vår väg. Efter rasten vid Ljungan anträddes så åter färdens ned mot Välvästugorna. Värdet var det bästa tänkbara. Vi skildes från våra skånska vänner där leden delar sig mot Gåsenstugorna. Kvällen började bli sep varför vi delvis tyckte synd om ett gäng scouter som byggde bivack i en driva.

Vi strävade dock vidare ien begynnande skymning mot en renvaktarstuga som enligt kartan skulle dyka upp framför oss efter fem kilometer. Kartan stände men stugan var låst. Skön var det då att Keronstället var med och snabbt kunde komma till användning. Vi var ju båda trötta och hungriga. Vi hade under turen till stugan fantiserat om mat och försökt bestt oss fr om vi skulle ta kalops eller köttbullar. Vi mttes vid ankomsten till stugan av en ung Kungsörn som majestätisk glidande undrade vad vi var för typer. Det var en fantastisk upplevelse, att bara på femton meters höjd över våra huvuden få studera en så stor fågel, gjorde att vi helt glömde hunger, trötthet och kameran.

fortsättning i nästa nummer

polcirkeldraget

	Dag 1	Dag 2	Totaltid
1-spenn Nordiskt herrar 17 km			
1. Jan-Åxel Sundin	57.51	1.04.39	2.02.30
Utom tävlan: Klas Wallmark	58.21	1.05.43	2.04.04
2-spenn Nordiskt herrar 17 km			
1. Reijer Johansson	54.18	1.01.17	1.55.35
2. Eilif Hensvold	1.00.38	1.08.45	2.09.23
3. Fred Nordström	1.00.23	1.11.02	2.11.25
3-spenn Nome 12 km			
1. Ingvar de Forest	30.20	33.39	1.03.59
2. Erik Forsgren	35.12	37.24	1.12.36
3. Arne Lindgren	35.35	37.26	1.13.01
4. Jeanette Unge	36.10	38.43	1.14.53
5. Göran Granström	36.15	40.06	1.16.21
6. Lars Bj�rngrim	35.01	41.32	1.16.33
7. Mats Lundin	36.44	39.57	1.16.41
8. Ulf Vikström	36.37	41.35	1.18.12
9. Tord Beckman	39.30	41.04	1.20.34
10. Eva J�rgenfelt	37.24	43.50	1.21.14
11. Birgrid Aasen	39.40	45.27	1.25.07
12. Inga-Lilli Engelmark	39.13	45.55	1.25.08
13. Ann-Charlott Hansson	40.04	51.41	1.31.45
14. Kjell Ek	42.33	49.48	1.32.21
15. Elisabeth Ersson	42.33	52.58	1.37.15
16. Pär Wikström	43.27	55.00	1.38.27
17. Elsie Gellerstedt	43.15	56.54	1.40.09
18. Eije Grumer	50.01	52.44	1.42.45
5-spenn Nome 17 km			
1. Christina J�rgenfelt	43.38	48.24	1.32.02
2. Carina Alkvist	43.09	50.39	1.33.48
3. Kalle Mahl	46.07	51.35	1.37.42
4. Maria Lindkvist	47.21	51.07	1.38.28
5. Helge Mylund	46.06	53.41	1.39.47
6. J�ke Kristedal	47.23	52.44	1.40.07
7. Ulf Nilsson	50.11	58.16	1.48.27
8. Dick Isakksson	54.22	1.00.58	1.55.20
7-spenn Nome 22 km			
1. Karsten Gr�nts	49.06	54.16	1.43.22
2. Ingvar de Forest	51.46	54.36	1.46.22
3. Risto Vuoren	57.08	1.05.33	2.02.41
4. Putte Bengtsson	1.06.30	1.19.22	2.25.52
5. Rolf-Peter Kleinfeld	1.11.32	1.23.55	2.34.42

SPHK nedre-norra distriktet

LAXSJÖTRÄFFEN 2-4 / 9 1983

Samling vid stora Laxsjön. Fredagkväll till lördagförmiddag. Kör till Viksjö och ta av vägen mot Käckelbäcksmon, kör ca 1½ mil. SPHK skyttar från Viksjö. Lördag: kl:10:00 Mötesförhandlingar. Väsentlig punkt. Årets fortsatta verksamhet. Vad vill Du och vad tycker Du. Eller gör du inget? Vad?

Under träffen finns möjlighet att både fiska och plocka bär. Vattnen har ädelfisk och du fiskar med vad du vill utom nöt. Übernattning sker i tält och mat håller var och en själva. Givetvis åter vi gemensamt upp din fångade fisk på lördagkväll. För ny tillkommen medlemmar och nybörjare finns det möjlighet att titta på och prova olika drag och klövjetrustningar. OBS. Köp ingen utrustning för denna träff.

Kostnad: 60:-/persson och 100:-/familj, ingår då fiskekort och förplägnad på fredagkväll och lördagkväll.
Anmälan till: Erik Niemelä, 060/537912 el. 0611/31097
Sten Heintz 0620/50228 senast 830829

mälardalsdistriktet

Distriktes hösträff i Arvika 30/9-2/10 Glasskogens naturreservat. Klöjetur, trevlig samvaro med lekor & tävling. Medtag sele till dansen. Nome el nordisk. 1 per/person. Inkvartering Glugårdens pensionat. 45:- dygn i fyrbäddsrum. Tillgång till sunlingshall, tvättmaskin, tvrum, och roddbåt. Fördig mat kommer att serveras till självkostnadspris. Ev tältare betalar 20:-/dygn. Ta med grejor för byte eller försiljning. Hela familjen är välkomna. Aktiviteter även för barn. PM och vägbeskrivning efter anmälan till Bo 0570/55166, Eva 0573/21387.

västra distrikt & södra

Västra avdeningen genomför i samarbete med södra en hösträff i Hökensås den 22-23/10.

Avsikten är att ge tips och råd inför höstens träning och väcka intresse för draghundskörning.

NORDISK MÄSTARE? -JAJA, VAD ÄR DET MED DET DÄ?

Hur ska det gå för nomekörningen i Sverige? Det finns all anledning till oro. Den stundande säsönen blir den tredje för nomekörningen i SBK:s regi. Nu känner man sig mogen för ett SM i nomekörning - på försök. Så vitt jag vet kommer detta försöks-SM att gå av stapeln i Sollefteå 11-12 feb. 1984. Detta "SM" plus övriga SBK-tävlingar kommer att vara kvalificerande till Nordiska Mästerskapen för alla reg. hundar i Norge i mars månad. Det har gått inflation i mästerskap. Det behövs tydligare tre nordiska mästerskap för att samla nomförfarna. Ett NM endast för reg. polarhundar, ett NH för alla hundar samt ett för alla reg. hundar. Denna splittring gagnar varken rasen S.H. eller sporten. Inte nog med alla stridigheter som redan finns. Nu går SBK in och rör till alla begrepp ytterligare. De gör verkligen sitt bästa för att klasskillnaden på svenska och övriga nordiska nomespänna skall öka. I Sverige skall uttagningarna till NH för alla reg. hundar gå på starkt kuperade banor över långa distanser. De svenska spänna som kör blist på dessa banor ska sedan åka till Norge för att möta de bästa norska spännen på flacka banor över kortare distanser. Man strävar alltså - som vanligt - åt helt olika håll och prioriterar olika egenskaper. I SBK:s nordiska tävlingsstil är det oftast föraren som det "hänger på" och inte hundarna, och detta skall tydligent gälla även för nomekörning. Personkulten framför hundstandarden.

Efter att ha provkört SBK-banan i Piteå beslutade vi oss för att inte köra SBK:s nometävlingar förrän SBK kommit så långt att dom förstår att ett nomespenn kräver en helt annan banprofil och banbredd samt kurvläggning än ett nordiskt ekipage. Vår slutsats efter provkörningen av banan blev att uppför ska man springa lika fort som hundarna och nedför måste man antingen stå på bromsen eller riskera en hund på fel sida om ett träd eller en kraschad slädde. Den banan är en typisk SBK-bana och prioriterar allt annat än hastighet. Det är dock inte bara vi som kvarulerar och kommit till denna slutsats, för nu ska man enligt uppgift lägga ned nomekörningen i Piteå p.g.a ubetiblert intresse hos nomförfarna. Så vitt jag vet har inte SBK rådfrågat vare sig SvSHK, SPHK eller KSlik (samliga klubbar med gedigen erfarenhet om nomesporten) om deras syn på hur nomeverksamheten bör läggas upp, utan envidigt - helt utan erfarenhet - beslutat om banor, distanser, kvalificeringar etc.

Och så länge vi alla strävar åt olika håll så kommer denna karusell av mästerskap o.d. att fortsätta. Att idag vinna ett mästerskap (svenskt eller nordiskt) säger ingenting om kvaliteten på spännet. Det är i princip en helt värdelös merit. Det är inte tävlingens namn, utan vilket spann som tävlar som avgör placeringens betydelse. Först den dagen när alla nomeförfare samlas till samma mästerskap för att "göra upp", först den dagen får en mästerskapstitul dess rätta betydelse. För att detta skall bli verklighet krävs det tävlingar öppna för alla hundar. Som jag ser på detta idag tjänar både rasen och sporten på ovenstående. Då gäller det verkligen att genom ett noga avvägt avelsarbetet, träning etc. visa att S.H. är den bästa STORSPANNSHUNDEN. S.H. har aldrig varit en hundras för små spänna, och detta får vi lov att acceptera. I tre och i viss mån fem-spänna får vi nog helt enkelt finna oss i att fågelhundarna är snabbare.

Jag tycker dock att det är mycket tråkigt att trespann klassen är på väg att försvinna, då många människor inte har möjlighet att ha fler hundar och därmed utestångs från en underbar sport. Dessutom tjänar trespann klassen som inkörsport för nybörjare. Lika lite som en racerförare hoppar rakt in i Formel 1, lika olömpligt är det för en nomeförfare att börja med ett sjuspenn. För oss som satser på sprintertävlingar kommer det att bli både dyra och jobbiga tävlingssäsonger framöver. Före varje tävling måste man väl ringa runt halva Norden för att höra vilka förare som ska köra den aktuella tävlingen.

forts nästa sida

Vill man förbättra kvalitén på sina S.H. så gäller det givetvis att köra de tävlingar som har hårdast konkurrensen. Norrmän och i viss mān finländarna har ett stort försprång gentemot oss: svenska, men detta har saktat men säkert börjat knappas in. Då hoppar SBK in i nomekörningen och vill få de svenska nomespannen att regradera genom att köra på starkt kuperade banor igen. Minna damer och herrar gör er beredda: SNART KOMMER SNÖN! Nomecirkusen kan börja.

P.S

Jag är inte av den åsikten att tävlingsdistansen ska hållas så korta som möjligt, men för att vi alla ska tävla på någorlunda villkor krävs det att vi på något sätt måste få en samordning av tävlingsdistanserna för samtliga nordiska länder.

Carina Alkvist

Kanske någon blivande
Nordisk mästare.
foto: Ingrid Lundgren.

Nästa nummer utkommer i slutet av oktober. I den kommer att finnas en längre artikel om Samojeder i Brasilien, Grönlandspann i Nordic Marathon, SBK regler för slädhundskörning(nome), test av kök, En ev, planerad längdistanstävling i södra gränsfjällen, plus allt som ni sänder in fram till manusstoppet.

annonser

Till salu

Grönlandshundsvälpar
Tik & hane födda 25/1. Mycket lovande. Eventuellt drag- och utställnings intresserad fodervärde till tiken.
Lillemor och Classe tel: 0226/660 79.

Grönlandshundsvälpar födda i början av augusti.
Tel: 0921/910 76, Torbjörn.

Grönlandstik 3,5 år + två selar och en klövjeväcka.
Tel: 0554/711 32, Sören Söderquist

Sibirian huskyhane född 7/7-81. Tävlingsmeriterad.
Upplysn. 0970/245 61.

Samojedvalpar väntas. Leveransklara Nov-Dec.
Bergendahl, 0221/610/90.

Sular av torkad ull och näver.
43,60 insättes på PG. 639259-1 Hans slöjdare.
Glöm ej ange storlek.

Träningsvagn Segebaden-Berg. Knappt använd. Även lämplig
för nordisk körning. Pris 1000:-.
Tel: dagtid 0322/123 67. Kväll 0302/320 19. Peter Keller.

**FJÄLL
RÄVEN**
FÖR POLARHUNDSFOLK!